

Interview Ruben Visscher, projectleider Bureau RVS en Pascal Nelisse, privacy officer gemeente Vijfheerenlanden

Quizvraag: wat hebben een Privacy officer en een Regionaal projectleider Veiligheid en Zorg met elkaar gemeen? En wat zijn de belangrijkste vuistregels over privacy en gegevensuitwisseling? Lees het antwoord in dit interview met Pascal Nelisse (privacy officer) en Ruben Visscher (Regionaal projectleider).

Om maar met de deur in huis te vallen: wat bindt jullie?

“Vanuit Midden-Nederland waren wij de afgelopen periode uitverkoren om de door VNG (VLOT) gesubsidieerde Masterclass Privacy en Gegevensdeling te volgen”, antwoordt Pascal. “Pascal is de Privacy Officer van gemeente Vijfheerenlanden. “Nog een leuk weetje trouwens”, vult Ruben aan, “ook collega’s Lotte van den Akker en Joyce Raaff (gemeente Almere) waren van de partij! En verder nog zo’n tien deelnemers vanuit alle windstreken en ketens”.

Masterclass Privacy en gegevensdeling, is dat niet saai?

“Nee, hoe bijzonder”, lacht Ruben, “het was geen moment saai, ook niet voor iemand zónder uitgebreide juridische bagage. Ook Joyce en Lotte zaten er zo in.” Pascal reageert direct: “Nee, nooit saai, en zeker niet met deze docenten. Leon Sonnenschein en Hans Versteeg (VNG/VLOT) zijn beeldende sprekers en heel kundig op dit vlak.

Iedere les werd de kernboodschap herhaald. We waren het er alle vier over eens dat we deze zo snel mogelijk aan alle collega’s wilden overbrengen: Gegevensdeling moet **Rechtmatig en zorgvuldig** zijn en altijd met **respect** voor de persoonlijke levenssfeer van de inwoner”. Ruben vult aan: “Pascal en ik waren al bezig met een vraagstuk over het PGA-convenant in Midden-Nederland, dus een mooie aanleiding om ons samen in te schrijven voor de Masterclass. En bovenal, de samenwerking tussen gemeente, politie en andere ketenpartners bij de integrale aanpak van complexe veiligheidsvraagstukken is al ingewikkeld genoeg. Het goed inregelen van afspraken en werkwijzen rondom informatie-uitwisseling hélpst. En voorkomt schending of vervelende discussies aan de casustafel. En extra tof, samen met de eerste leergang zijn we nu lid van een soort landelijke alumniclub! Wie weet starten we zoiets ook ooit in Midden-Nederland”.

“Er mag meer dan je denkt”

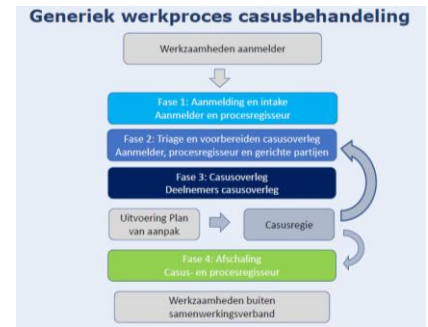
Wat mag er wel en wat mag er niet? En op grond waarvan?

“Nou, een tipje van de sluier: er mag meer dan je denkt!”, oppert Ruben. “Het hangt natuurlijk af van het type overleg en van de wettelijke do’s en don’ts van iedere deelnemer zelf”.

Onzorgvuldig is altijd onrechtmatig”

Pascal: “Zorgvuldig te werk gaan met respect voor de rechten van de mens, dan zul je zien dat de AVG opeens makkelijker is voor de meeste organisaties dan vooraf gedacht. De AVG draait om zorgvuldigheid. Hoe doe je dat? Door goed na te denken over jouw processen waarin persoonsgegevens terug komen. Bij iedere fase in het proces denk je met elkaar na: wat is het doel, welke gegevensverwerking is noodzakelijk om dit doel te bereiken en welke partners zijn daarbij nodig? Hoe informeer je de persoon in kwestie? Het beantwoorden van deze vragen en ook documenteren.”
Ruben vult aan: “ik sprak met Joyce en Lotte uit Almere, zij merken in hun casuoverleg Woonoverlast dat zij nu scherper zijn: hebben we het doel helder voor deze fase? Moet deze partij wel aan tafel zitten? En wanneer zijn we ‘klaar’? Fijn dat deze Masterclass dit teweeg brengt”.

Welke ontwikkelingen zien jullie aankomen?

Ruben: “Het thema privacy blijft altijd in beweging. Maar op landelijk niveau wordt er hard gewerkt aan wetgeving en handsvaten. Een mooi voorbeeld is het ‘[Handvat gegevensuitwisseling Zorg- en Veiligheidsdomein](#)’, het recente [addendum](#) daarop en de [online HUB](#). “

“De Wams lost álles op, dat is een fabel”

Pascal: “Qua wetgeving zijn er twee belangrijke ontwikkelingen. Het Wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) en de Wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden (Wgs). De Wgs moet de juridische basis versterken onder de systematische uitwisseling van informatie door samenwerkingsverbanden en het gezamenlijk verwerken daarvan. Met name rondom georganiseerde criminaliteit en van complexe problemen rond personen op het vlak van zorg en veiligheid (RIEC’s en Zorg- en Veiligheidshuizen). De Wams moet knelpunten wegnemen over het delen van gegevens in het sociaal domein. De redenatie is vanuit het sociaal domein maar maakt gegevensdeling mogelijk met aanpalende domeinen. De uitspraak die ik vaak hoor ‘De Wams lost álles op’, dat is een fabel. Blijf altijd kritisch over het doel en de manier waarop je omgaat met persoonsgegevens van anderen en leef de vuistregels na”.

Vuistregels? Welke zijn dat?

Algemeen werkproces

1. Er is sprake van een strikte doelbinding bij de verschillende fasen ¹van het behandelen van cases en verwerken van gegevens.
2. Als het doel wijzigt wordt als eerste opnieuw beoordeeld of de eerder verwerkte gegevens ook daarvoor noodzakelijk zijn en gebruikt mogen worden.

Wie betrekken bij het casuoverleg?

3. Alleen partijen die noodzakelijk zijn voor die specifieke casus
4. Onderscheid en benoem expliciet de rol van de partner, bijvoorbeeld:

¹ Fasen: Aanmelding en intake (1), Triage en voorbereiden casuoverleg (2), Casuoverleg (3), Afschaling (4).

- (Beoogde) betrokkenheid vanuit eigen taak
- Adviesrol / expert

Hoe omgaan met gegevens in een casusoverleg?

5. Elke deelnemer houdt de zeggenschap over de gegevens die hij/zij inbrengt tijdens het overleg
6. Het overleg is vertrouwelijk: niemand neemt informatie mee uit het overleg
7. Aan het eind van het overleg spreek je af wie welke informatie nodig heeft voor zijn of haar aandeel in het plan van aanpak.

Is het delen van persoonsgegevens noodzakelijk?

8. Als het noodzakelijk is voor de taak van de verstrekker, dan mag het meestal
9. Als het noodzakelijk is voor de taak van vrager én verstrekker, dan mag het meestal ook
10. Deelnemers met een beroepsgeheim? Wees extra terughoudend! Laat de beslissing aan de professional met beroepsgeheim

Hebben jullie nog tips voor de lezers?

“Zeker! En hele hoop”, lacht Pascal, “maar het gaat iets te ver om de hele masterclass in dit interview samen te vatten. Belangrijk is: hou het ‘handboek gegevensdeling en zorg en veiligheidsdomein’ binnen handbereik! En dat geldt ook voor de tien vuistregels die we hiervoor noemden”.

Ook Ruben geeft nog een laatste tip: “Ga het gesprek niet uit de weg. Respecteer elkaars standpunten, zoals bij partners met een medisch beroepsgeheim, en zoek naar de vorm en gepaste mate waarin informatie-uitwisseling mogelijk is. Oh ja, en drink eens een bakje koffie met je privacy-officer om van gedachten te wisselen. Ze bijten niet, weet ik uit ervaring”.